

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و امور پزشکی

معاونت بهداشت

بسمه تعالی

شماره... ۱۸۴۱۹۹/۳۰۰
تاریخ... ۱۳۸۹/۱۲/۲۳
پوست... دارد

ریس محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی [Redacted]

موضوع: ابلاغ دستورالعمل کشوری نحوه فعالیت شرکتهای تولید، توزیع و واردکننده شیرمصنوعی و غذای کودک

با سلام و احترام

با توجه به ممنوعیت تبلیغات تغذیه مصنوعی بر اساس قانون ترویج تغذیه با شیرمادر و به منظور فراهم نمودن بستر مناسب برای ترویج فرهنگ تغذیه شیرخواران با شیرمادر، "دستورالعمل کشوری نحوه فعالیت شرکت های تولید کننده، توزیع کننده و وارد کننده شیرمصنوعی و غذای کودک" در جلسه مورخ ۸۹/۸/۱۷ کمیته سیاستگذاری و نظارت بر اجرای قانون شیرمادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی به تصویب رسیده است (پیوست). با توجه به لازم الاجرا بودن مصوبات کمیته مذکور بر اساس ماده ۷ قانون شیرمادر، مقتضی است دستور فرمایید مراتب به کلیه معاونت ها جهت اطلاع از نحوه فعالیت شرکت های فوق الذکر ابلاغ گردد.

ضمناً به کلیه معاونت ها و واحدهای اجرایی اعم از بیمارستان ها، مراکز بهداشتی درمانی، خانه های بهداشت، پایگاه ها و مراکز مشاوره و تسهیلات زایمانی... اعلام نمایند که پذیرفتن هر نوع آگهی و هدایای تبلیغاتی از این شرکت ها توسط کارکنان بهداشتی درمانی نیز ممنوع می باشد.

نظارت بر اجرای دستورالعمل و بررسی تخلفات احتمالی شرکتها و یا کارکنان بهداشتی درمانی و واحدهای اجرایی در کمیته شیرمادر دانشگاه و پیگیری موارد، ضروری بوده و لازمه برنامه ترویج تغذیه با شیرمادر می باشد.

دکتر علیرضا مصداقی نیا
معاون بهداشت

دستورالعمل کشوری نحوه فعالیت شرکت های تولید، توزیع و وارد کننده شیر مصنوعی و غذای کودک

این دستورالعمل در مورد همه فرآورده های شیر مصنوعی (شیر خشک) اعم از شیرهای مخصوص شیرخواران سالم، شیرهای مخصوص نوزادان نارس، شیرهای رژیمی و غذای کودک لازم الاجراست.

۱. آگهی محل فروش، عرضه نمونه یا هر نوع تدبیر دیگری که موجب ترویج فروش محصول به مصرف کننده شود، نظیر نمایش های ویژه، جایزه دادن و ارائه نمونه های محصول به پزشکان، کارکنان بهداشتی درمانی، عموم مردم بویژه مادران و همچنین فروش های فوق العاده و غیره ممنوع است.

۲. توزیع رایگان نمونه محصول و یا هر نوع هدیه ای نظیر پوستر، منحنی رشد، تقویم، خودکار، استامپ، کیف، دفترچه و... با ویا بدون آرم و یا نام شرکت ها در محافل عمومی و بویژه همایش ها، مطب ها، مراکز بهداشتی درمانی و آموزشی و بیمارستان ها ممنوع می باشد. هر اقدامی که جنبه هدیه داشته باشد نیز ممنوع است.

۳. شرکت ها مجاز نیستند که در هیچ محلی از جمله همایش ها، نمایشگاهها، جشنواره ها و... غرفه داشته باشند.

۴. شرکت ها مجاز به تبلیغ محصولات خود نیستند. سخنرانان نیز در انواع گردهمایی ها مجاز به تبلیغ مستقیم یا غیرمستقیم محصولات شرکت ها در سخنرانی خود نمی باشند.

۵. توزیع بروشورهای تایید شده توسط کمیته کشوری ترویج تغذیه با شیرمادر از طریق مراجعه به بیمارستان ها، مراکز ارائه خدمات بهداشتی، درمانی دولتی، نیمه دولتی، خصوصی، خیریه و مطب پزشکان ممنوع است. اما ارسال این گونه بروشورها از طریق پست بلامانع است.

۶. پرداخت هزینه برگزاری همایش ها، نمایشگاهها، جشنواره ها، مجمع عمومی سالیانه انجمن ها و روزهای جهانی، هرگونه نشست و جلسه علمی و غیر علمی و نیز هر گونه حمایت مالی از انجمن ها و اشخاص حقیقی و حقوقی توسط شرکت ها ممنوع است.

۷. هیچ شرکتی مجاز به برگزاری میهمانی و دعوت به غذا یا تورهای زیارتی، علمی، تفریحی حتی در قالب "گردهمایی های علمی" یا مشابه آن نمی باشد.

۸. اهدای مستقیم تجهیزات و ملزومات بهداشتی، درمانی و آموزشی به بیمارستان ها و مراکز ارائه خدمات بهداشتی، درمانی دولتی، نیمه دولتی، خصوصی و خیریه از طرف شرکت های تولیدکننده، وارد کننده و توزیع کننده شیر مصنوعی و غذای کودک ممنوع بوده و این اقدام بدون ذکر نام مراکز یا بیمارستان ها و فقط از طریق وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با شرط عدم ذکر نام شرکت های مربوطه مقدور است.

۹. پرداخت هزینه از طرف شرکت ها به منظور بازدید پزشکان و سایر کارکنان از شرکت ها، امکانات و کارخانه های تولید کننده شیرمصنوعی در داخل و خارج کشور، ممنوع است.

تبصره ۱۵: انتخاب کارکنان معاونت غذا و دارو (مرکز توسعه غذا و دارو) و کمیته علمی مشورتی شیر و غذای کودک جهت بازدید از کارخانه های تولید کننده شیرمصنوعی به منظور سفارش بهترین نوع شیرمصنوعی (GMP & GLP)، از این قاعده مستثنی بوده و نیازمند اخذ مجوزهای مربوط از آن معاونت است.

تبصره ۲: در کلیه بازدیدهای داخل و خارج کشور به منظور سفارش بهترین نوع شیرمصنوعی از کارخانه های تولید کننده شیرمصنوعی در صورت ضرورت یک نماینده از کمیته کشوری ترویج تغذیه با شیرمادر در حوزه دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس نیز حضور داشته باشد. (تشخیص ضرورت با نظر اعضای کمیته کشوری و یاریس آن خواهد بود).

۱۰. نظارت بر اجرای دستورالعمل و رعایت مفاد آن توسط شرکت های ذیربط و کنترل فعالیت آن ها و پیگیری تخلفات به لحاظ ارتباط موضوع به عهده معاونت غذا و دارو می باشد.

۱۱. تهیه کنندگان، واردکنندگان و توزیع کنندگان محصولات شیرمصنوعی و غذای کودک چنانچه از مفاد این دستورالعمل تخطی نمایند توسط معاونت غذا و دارو، بار اول به آنان تذکر کتبی داده می شود و در صورت تکرار تخلف، مجوز آنان تعلیق گردیده و در صورت تکرار برای بار سوم، مجوز شرکت لغو می گردد.

۱۲. در صورت هرگونه تخطی از موارد فوق که از طریق معاونت های مرتبط دانشگاه های علوم پزشکی و یا انجمن های ذیربط گزارش شود، دفتر حقوقی وزارت بهداشت موظف به پیگیری می باشد.

۱۳. این دستورالعمل در سیزده ماده و دو تبصره در جلسه مورخ ۸۹/۸/۱۷ کمیته سیاستگزاری و نظارت بر اجرای قانون ترویج تغذیه با شیرمادر به تصویب رسیده است.

دکتر وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی